

CULTUUR **ECI** FABRIEK

ECI
FABRIEK

ECI
CULTUUR
FABRIEK

RESTAURANT ONE

Vergaderen in een monument

Iedereen kent ze wel, fabriekspanden en andere gebouwen uit het industriële tijdperk die vroeger drukbezocht werden, maar nu door leegstand in hun voorbestaan worden bedreigd. Om te voorkomen dat deze karakteristieke panden verdwijnen, is herbestemmen vaak de enige optie. In sommige gevallen worden deze panden dan ook toegankelijk voor de MICE-branche. “De evenementenbranche weet als geen ander wat een bijzonder gebouw doet met mensen”, aldus Arno Boon, directeur van BOEi. Deze non profit organisatie houdt zich als investeerder onder andere bezig met het behoud van industrieel erfgoed.

De Nationale maatschappij tot Behoud, Ontwikkeling en Exploitatie van Industrieel Erfgoed (BOEi) werd in de tweede helft van de jaren 90 opgericht. Zij moest toen aan de slag met de vele fabrieksgebouwen die in groten getale werden verlaten. “De monumentenzorg hield zich lange tijd enkel bezig met kastelen en woonhuizen, maar langzaam aan kwam daar een nieuwe categorie van fabrieksgebouwen uit de periode 1880-1940 bij, variërend van pakhuizen tot maalderijen en remises”, vertelt Boon. “In Amsterdam werden al sporadisch panden zoals pakhuizen herbestemd tot woonruimte, onder andere geïnspireerd door wereldsteden zoals Parijs en Londen en door de kraakbeweging. Andere gemeenten wisten zich echter niet goed raad met dit industriële erfgoed en gaven de voorkeur aan sloop. BOEi moest dit mede voorkomen door de monumentale gebouwen te restaureren en te herbestemmen.”

Meerdere inkomstenstromen

Inmiddels heeft BOEi zo'n 50 locaties in eigen portefeuille die stuk voor stuk met behulp van onder andere

fondsen en subsidies zijn aangekocht, gerestaureerd en op meerdere manieren worden geëxploiteerd. Boon: “Welke functie een dergelijk gebouw uiteindelijk gaat krijgen, hangt sterk af van het type gebouw, de kwaliteiten en hoe die gecombineerd kunnen worden met de markt en de omgeving.” Wel wordt er vaak bewust gekozen voor een combinatie van functies zodat er meerdere inkomstenstromen zijn waarmee ook de risico's van een wegvallende huurder worden gespreid. “In een aantal van de gebouwen zijn naar gelang van de behoefte van de markt ook vergaderruimtes ondergebracht, zoals bij het oude station in Houten of het Portierscomplex van de IJzergieterij DRU, dat nu omgeturnd is tot DRU Industriepark in Ulft. De laatste heeft een theaterzaal, popzaal en een conferentiezaal.”

Exclusieve locaties

Deze reeds herbestemde gebouwen zijn niet de enige locaties waar meeting- en eventplanners volgens Boon terecht kunnen. “Veel van onze gebouwen zijn meerjarenprojecten waarbij er flink wat tijd zit tussen

de restauratie en de daadwerkelijke herbestemming. In de periode dat deze panden leegstaan, vormen deze een zeer bijzondere en exclusieve locatie voor bijeenkomsten. De Wagenmakerij bij Venlo die deels verhuurd is aan het Nederlands Spoorwegmuseum, wordt bijvoorbeeld in september als pop-up restaurant ingezet. Dit gebouw heeft een oppervlakte van meer dan 7.000 m². Ook panden zoals de Timmerfabriek de Schelde in Vlissingen en het kantinegebouw op het ENKA-terrein in Ede zijn bijzondere tijdelijke evenementenlocaties. Het gaat vaak om iconen waar veel mensen een speciale band mee hebben. Steeds meer mensen zien het belang ervan in om die monumenten te behouden en de evenementenbran-

che weet natuurlijk ook als geen ander wat een bijzonder gebouw doet met mensen. Als de locatie indruk maakt heb je al de helft van je bijeenkomst neergezet en praten mensen er een jaar later nog over.”

Boerderijen en kerken

De ontwikkelingen rondom de leegstand van erfgoed staan niet stil. Na de aanpak van het Industriële Erfgoed sinds de jaren 90 dienen zich nu twee nieuwe categorieën aan waar BOEi zich eveneens over buigt. “Sinds dertig jaar neemt het aantal boeren in Nederland af waardoor ook steeds meer boerderijen leeg komen te staan. Verder zie je een scherp stijgende lijn in de leegstand van ker-

en kloostergebouwen. In 2010 had BOEi al haar eerste kerkproject in de vorm van de Clemenskerk in Hilversum die uit het begin van de twintigste eeuw stamt. Maar ook voor oudere kerken zoals die in Sint Anna ter Muiden waarvan de oudste delen uit de veertiende eeuw stammen, moeten in de toekomst nieuwe bestemmingen worden gezocht.” Hoewel er bij het herbestemmen van monumentale gebouwen niet altijd maximaal rekening kan worden gehouden met de authenticiteit van het pand, blijven dankzij de werkwijze van BOEi wel de beleving van de ruimte en de verhalen erachter bewaard. “Het gaat erom dat mensen te weten komen waarom een bepaald gebouw daar staat en wat het belang ervan is. Dit proberen wij bij onze eigen panden te stimuleren door middel van achtergrondverhalen op de website meerhierover.nl en het aanbieden van QR-codes bij de locaties zelf. Daarmee laat je de geschiedenis letterlijk en figuurlijk herleven”, aldus Boon. ■

boei.nl - www.meerhierover.nl

Het prachtige kasteeltje Maarten Maartenshuis is het voormalig woonhuis van de schrijver Maarten Maartens. Het kasteeltje is onderdeel van Landgoed Zonheuvel in Doorn. Het Maarten Maartenshuis heeft acht vergaderzalen, waaronder drie stijlzalen. De stijlzalen zijn in de originele staat bewaard gebleven en als u extra cachet aan uw bijeenkomst wilt geven, dan zijn deze stijlzalen een goede keus. Daarnaast is het Maarten Maartenshuis officieel Huis der Gemeente en kunt u uw huwelijksceremonie laten plaatsvinden in deze schitterende trouwlocatie.

Kasteel Maarten Maartenshuis - Amersfoortseweg 98 - 3941 EP Doorn - 0343 47 35 00 - info@landgoedzonheuvel.nl - www.landgoedzonheuvel.nl